

คำวินิจฉัยของ นายสุวิทย์ ธีรพงษ์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๒๒/๒๕๕๖

วันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๖

เรื่อง พระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๑๐
ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ หรือไม่

ศาลจังหวัดนนทบุรีส่งคำโต้แย้งของบริษัท กรุงเทพปิยะพันธ์ จำกัด กับพวก ผู้ร้องซึ่งเป็นจำเลย
ในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๘๗๕/๒๕๕๓ เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ
มาตรา ๒๖๔ โดยผู้ร้องยื่นคำร้องว่า

ผู้ร้องเป็นจำเลย ในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๘๗๕/๒๕๕๓ ของศาลจังหวัดนนทบุรีโดยบริษัท
ธนาคารดีบีเอส ไทยท努 จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ ฟ้องผู้ร้อง กับพวกรวม ๕ คน เป็นจำเลย
ฐานผิดสัญญากู้ยืม เบิกเงินเกินบัญชี ตัวสัญญาใช้เงิน บังคับจำนอง และค่าประกัน

ต่อมาบริษัทบริหารสินทรัพย์ เอ็น เอฟ เอส จำกัด ได้ยื่นคำร้องขอสวมสิทธิเข้าเป็นโจทก์
ในคดีนี้ ตามพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๕๑

ผู้ร้องจึงยื่นคำร้องต่อศาลจังหวัดนนทบุรีว่า พระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๕๑
ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญเพราะการที่พระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๕
วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ในการโอนสินทรัพย์ที่เป็นสิทธิเรียกร้องจากสถาบันการเงินไปให้บริษัทบริหาร
สินทรัพย์ หากบริษัทบริหารสินทรัพย์มอบหมายให้ผู้รับชำระหนี้เดิมเป็นตัวแทนเรียกเก็บและรับชำระหนี้
ที่เกิดขึ้น การโอนสิทธิเรียกร้องดังกล่าวเป็นอันชอบด้วยกฎหมายโดยไม่ต้องบอกกล่าวการโอนไปยัง
ลูกหนี้ตามมาตรา ๓๐๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แต่ไม่กระทบกระเทือนสิทธิของลูกหนี้
ที่จะยกข้อต่อสู้ตามมาตรา ๓๐๘ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์” และมาตรา ๑๐
วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ในการโอนสินทรัพย์จากสถาบันการเงินไปให้บริษัทบริหารสินทรัพย์ บริษัท
บริหารสินทรัพย์อาจเรียกเก็บดอกเบี้ยจากลูกหนี้ตามสัญญาเดิมได้ไม่เกินอัตราดอกเบี้ยตามสัญญาเดิม
ณ วันที่รับโอนมา แต่ถ้าสัญญาเดิมได้กำหนดอัตราดอกเบี้ยเป็นอัตราลอยตัวและไม่มีฐานในการคำนวณ
ของสถาบันการเงินเดิมให้อ้างอิงได้ ให้คำนวณอัตราดอกเบี้ยตามหลักเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทย
กำหนด” วรรคสอง บัญญัติว่า “ในกรณีที่บริษัทบริหารสินทรัพย์ให้ลูกหนี้ตามสัญญาเดิมกู้ยืมเงิน
เพิ่มเติมเพื่อประโยชน์ในการเพิ่มมูลค่าของทรัพย์สินที่รับโอน ให้บริษัทบริหารสินทรัพย์สามารถเรียกเก็บ

LIRT

ดอกเบีย้ได้ตามอัตราที่ตกลงกัน” วรรคสาม บัญญัติว่า “การดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง มิให้นำมาตรา ๖๕๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาใช้บังคับ แต่จะเรียกเก็บดอกเบีย้เกินกว่าอัตราที่ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศกำหนดมิได้” เห็นได้ว่าเป็นการให้สิทธิแก่บริษัทบริหารสินทรัพย์เหนือกว่าบุคคลทั่วไป โดยให้ได้รับยกเว้นการที่ต้องปฏิบัติตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๐๖ และมาตรา ๖๕๔ เป็นการไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ ซึ่งกำหนดไว้ชัดเจนให้บุคคลได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องสถานะของบุคคล สถานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม จะกระทำมิได้ จึงขอให้ศาลจังหวัดนนทบุรีส่งข้อโต้แย้งดังกล่าวให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

พิเคราะห์แล้ว ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า พระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๑๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ บัญญัติว่า “บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน

ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน

การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล สถานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ จะกระทำมิได้

มาตรการที่รัฐกำหนดขึ้นเพื่อขจัดอุปสรรคหรือส่งเสริมให้บุคคลสามารถใช้สิทธิและเสรีภาพได้ เช่นเดียวกับบุคคลอื่น ย่อมไม่ถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามวรรคสาม”

พระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๐ บัญญัติว่า

“ในการโอนสินทรัพย์จากสถาบันการเงินไปให้บริษัทบริหารสินทรัพย์ บริษัทบริหารสินทรัพย์ อาจเรียกเก็บดอกเบีย้จากลูกหนี้ตามสัญญาเดิมได้ไม่เกินอัตราดอกเบีย้ตามสัญญาเดิม ณ วันที่รับโอนมา แต่ถ้าสัญญาเดิมได้กำหนดอัตราดอกเบีย้เป็นอัตราลอยตัวและไม่มีฐานในการคำนวณของสถาบันการเงินเดิมให้อ้างอิงได้ ให้คำนวณอัตราดอกเบีย้ตามหลักเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด

ในกรณีที่บริษัทบริหารสินทรัพย์ให้ลูกหนี้ตามสัญญาเดิมกู้ยืมเงินเพิ่มเติมเพื่อประโยชน์ในการเพิ่มมูลค่าของทรัพย์สินที่รับโอน ให้บริษัทบริหารสินทรัพย์สามารถเรียกเก็บดอกเบีย้ได้ตามอัตราที่ตกลงกัน

LIRT

การดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง มิให้นำมาตรา ๖๕๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาใช้บังคับ แต่จะเรียกเก็บดอกเบี้ยเกินกว่าอัตราที่ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศกำหนดมิได้”

ประเด็นที่ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า พระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๘ วรรคหนึ่ง ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ หรือไม่ นั้น ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยในประเด็นนี้แล้วในคำวินิจฉัยที่ ๔๐/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ว่า พระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๘ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ ดังนั้น จึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยประเด็นนี้อีก

ส่วนประเด็นที่ว่า พระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ หรือไม่ นั้น

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย ให้บุคคลมีความเสมอกันในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องสถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม จะกระทำมิได้ ส่วนมาตรา ๑๐ แห่งพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มีวัตถุประสงค์ต้องการแก้ไขปัญหาสินทรัพย์ด้อยคุณภาพแต่ในขณะเดียวกัน ก็มีวัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครองลูกหนี้ไม่ให้บริษัทบริหารสินทรัพย์เรียกเก็บดอกเบี้ยสูงเกินไปจนลูกหนี้ไม่สามารถฟื้นฟูกิจการได้ ดังนั้น บทบัญญัติของกฎหมายนี้จึงให้บริษัทบริหารสินทรัพย์เรียกเก็บดอกเบี้ยจากลูกหนี้ตามสัญญาเดิมได้ไม่เกินอัตราดอกเบี้ยตามสัญญาเดิม ณ วันที่รับโอนมา มิได้บัญญัติให้สิทธิบริษัทบริหารสินทรัพย์เรียกเก็บดอกเบี้ยเกินกว่าหน้าที่ที่ลูกหนี้จะต้องรับผิดชอบตามสัญญาเดิม หรือในกรณีที่สัญญาเดิมกำหนดอัตราดอกเบี้ยลอยตัว และไม่มีฐานในการคำนวณให้อ่างอิงได้ บริษัทบริหารสินทรัพย์ต้องใช้อัตราดอกเบี้ยเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ใหญ่ ๕ แห่ง เป็นฐานอ้างอิง ซึ่งอัตราดอกเบี้ยเฉลี่ยดังกล่าวไม่เกินอัตราที่กฎหมายกำหนด เพราะอัตราดอกเบี้ยของ ๕ ธนาคารพาณิชย์ใหญ่ ไม่เกินอัตราที่กฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนั้นกำหนด ดังนั้น เมื่อนำอัตราดังกล่าวมาคำนวณเฉลี่ยจึงย่อมไม่เกินอัตราที่กฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนั้นกำหนด หรือในกรณีที่มีการกู้ยืมเงินเพิ่มเติมเพื่อประโยชน์ในการเพิ่มมูลค่าของทรัพย์สินที่รับโอนกฎหมายก็กำหนดให้เรียกเก็บดอกเบี้ยในอัตราที่ตกลงกัน ทั้งนี้ก็ย่อมไม่เกินกว่าอัตราที่กฎหมายกำหนดนั่นเอง

นอกจากนี้ การยกเว้นมิให้นำบทบัญญัติมาตรา ๖๕๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาใช้บังคับกับการเรียกเก็บอัตราดอกเบี้ยของสถาบันการเงินเป็นไปตามพระราชบัญญัติดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืม

ของสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๒๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งมีผลใช้บังคับกับลูกหนี้
ที่ทำสัญญากับสถาบันการเงิน แต่กรณีของผู้ร้องหรือลูกหนี้คนอื่นที่ได้ชำระหนี้ให้กับสถาบันการเงิน
จนหนี้เป็นสินทรัพย์โดยคุณภาพตามหลักเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดและรัฐต้องออกกฎหมาย
ขึ้นมาแก้ไขปัญหาเพื่อรักษาไว้ซึ่งประโยชน์มหาชน ดังนั้น จึงมิใช่กรณีบทบัญญัติของกฎหมายให้ความ
คุ้มครองบุคคลไม่เท่าเทียมกันและกรณีนี้มิใช่เป็นการปฏิบัติเฉพาะแต่ผู้ร้องเท่านั้น ลูกหนี้ในคดีอื่นซึ่ง
มีสถานะเช่นเดียวกันกับผู้ร้องก็ได้รับการปฏิบัติเช่นเดียวกันกับผู้ร้อง จึงไม่เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม
ตามที่ผู้ร้องกล่าวอ้าง

ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงวินิจฉัยว่า พระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๔๑
มาตรา ๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๑๐ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐

นายสุวิทย์ ชีรพงษ์
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ